

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Ing. Mgr. Martinem Jakubem Brusem
ve věci

žalobci:

- a) V. N., narozená dne X
- b) E. N., narozený dne X
- c) nezletilý A. N., narozený dne X
- d) nezletilý Y. N., narozený dne X
- e) nezletilá G. N., narozená dne X
- f) nezletilý Y. N., narozený dne X
- g) nezletilý E. N., narozený dne X
- h) nezletilá S. N., narozená dne X

státní příslušníci Turecka

bytem Zařízení pro zajištění cizinců, Jezová 1501, 294 21 Bělá pod Bezdězem
zastoupení Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s.
sídlem Kovářská 939/4, 190 00 Praha 9

proti

žalované:

Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje
sídlem Masarykova 930/27, 400 01 Ústí nad Labem

o žalobě proti rozhodnutím žalované ze dne 20. 9. 2024, č. j. KRPU-168016-22/ČJ-2024-040022-ZZC a č. j. KRPU-167979-20/ČJ-2024-040022

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutími ze dne 20. 9. 2024 žalovaná podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zajistila žalobkyni a) a žalobce b) za účelem jejich předání podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, (dále jen „nařízení Dublin III“) a podle § 129 odst. 6 téhož zákona stanovila dobu trvání zajištění na třicet dnů od okamžiku omezení osobní svobody, který nastal dne 19. 9. 2024 v 10:12 hodin. Všichni žalobci byli společně umístěni do Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová.
2. Soud předesílá, že osobní údaje žalobců převzal z kopií jejich cestovních dokladů založených ve správním spisu, nikoli z textu žaloby, kde jsou některá data narození uvedena chybně.

Žaloba

3. V žalobě žalobci namítali, že žalovaná porušila § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť nereflektovala stav přijímacích podmínek a azylového řízení v Chorvatsku, neopatřila si k tomu dostatek podkladů a nepřihlédla k námitkám žalobkyně a) proti přijímacím podmínkám v Chorvatsku. Žalovaná podle žalobců v rozporu s § 52 správního řádu neprovedla důkazy, které jsou potřebné pro zjištění stavu věci. Žalobci konstatovali, že odůvodnění napadených rozhodnutí je nedostatečné stran úvah, jimiž se žalovaná řídila při hodnocení podkladů. Dále poukázali na čl. 3 a čl. 37 písm. b) Úmluvy o právech dítěte a § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců.
4. Žalobci zdůraznili, že zajištění představuje jeden z nejzásadnějších zásahů do práv garantovaných ústavním pořádkem, zejména na osobní svobodu a svobodu pohybu a pobytu. Žalovaná podle žalobců v napadených rozhodnutích dostatečně nezohlednila nejlepší zájem dětí ve vztahu k nezletilým žalobcům. Žalobci připomněli, že podle výkladového stanoviska Výboru OSN pro práva dítěte k Úmluvě o právech dítěte nemůže být dítě nikdy omezeno na osobní svobodě pouze z důvodu jeho pobytového stavu, resp. pobytového stavu jeho rodičů nebo zletilých příbuzných. Podle žalobců je Česká republika vázána nejen Úmluvou o právech dítěte, ale i navazujícími výkladovými stanovisky; výbory OSN České republiky opakovaně doporučily praxi zajišťování dětí okamžitě ukončit. Napadená rozhodnutí o zajištění žalobců tak vůbec neměla být vydána.
5. Dále žalobci uvedli, že i podle Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) je zajištění dítěte doprovázeného rodinnými příslušníky možné pouze za velmi výjimečných okolností a jen na nezbytně nutnou dobu (tj. několika dnů), při posouzení tří kumulativních faktorů: a) věku dítěte, b) délky zajištění a c) podmínek zajištění. Déle trvající zbavení osobní svobody v prostředí imigrační detence podle žalobců dětem způsobuje pocity přesahující práh závažnosti podle čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb., dále též jen „Úmluva“). Napadená rozhodnutí tedy nemohou obstát, neboť se žalovaná jejich dopadem do práv nezletilých žalobců dostatečně nezabývala, a to zejména z hlediska délky zajištění, která je nepřiměřená. Žalovaná se nezabývala ani nejlepším zájmem dětí v kontextu alternativ k zajištění a možnostem realizace transferu s vazbou na skutečnosti, které žalobce vedly k opuštění domovské země. Žalovaná se tedy důkladně nezabývala nejlepším zájmem dětí.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

6. Žalovaná podle žalobců porušila § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve spojení s čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 Úmluvy, neboť se nezabývala tím, zda je naplnění účelu zajištění alespoň potenciálně možné. Ve vztahu k Chorvatsku přitom žalobci poukázali na Zprávu ECRE/AIDA Country Report – Croatia 2023, podle které bylo v praxi realizováno jen 897 transferů do Chorvatska, z České republiky žádný. Pravděpodobnost, že k realizaci účelu zajištění v dané věci dojde, je tak podle žalobců 2 až 3 %. Ze zprávy ECRE/AIDA žalobci dále uvedli, že proti předávání nezletilých do Chorvatska se v minulosti vyslovily soudy několika zemí Evropské unie (konkrétně Dánská odvolací komise pro uprchlíky, Správní soud v Braunschweigu, Okresní soud v Haagu). Podle žalobců žalovaná nezohlednila ani to, že se v případě žalobců c) až h) jednalo o děti. K tomu odkázali na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 2. 2021, č. j. 5 Azs 166/2020-54. Rozhodnutí žalované tak žalobci označili za nepřezkoumatelné i z důvodu, že žalovaná vycházela z obecných informací o stavu azylového řízení v Chorvatsku, aniž zohlednila situaci rodin s dětmi a skutečnost, že je v případě Chorvatska silně narušen princip vzájemné důvěry, a to vzhledem k dlouhodobé politice zatlačování.
7. Závěrem žalobci poukázali na fakt, že pro řešení jejich situace měla žalovaná k dispozici alternativu, neboť mohli být po dobu řízení o předání umístění v pobytovém středisku. Jelikož se v případě žalobců c) až h) jednalo o děti, měla žalovaná přistoupit k uplatnění mírnějšího opatření podle § 123b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Případně měla žalovaná neuložení této alternativy řádně odůvodnit (i s ohledem na nejlepší zájem dítěte), což však v napadených rozhodnutích neučinila.
8. Žalobci navrhli, aby soud napadená rozhodnutí zrušil.

Vyjádření žalované k žalobě

9. Žalovaná ve svém vyjádření konstatovala, že k zajištění došlo pouze v případě dospělých osob, nikoli dětí, které byly toliko společně umístěny v zařízení pro zajištění cizinců v postavení společně ubytovaných osob (§ 140 zákona o pobytu cizinců), a to za příznivých podmínek. Podle žalované nemají cizinci (s výjimkou občanů Evropské unie) právo na vstup ani na pobyt na území České republiky. Žalobci nikdy oprávnění ke vstupu a k pobytu nezískali a nelegálnost svého vstupu a pobytu na území sami potvrdili. Žalovaná si byla plně vědoma toho, že umístění nezletilých žalobců do zařízení pro zajištění cizinců společně s jejich zákonnými zástupci bylo *de facto* zbavením osobní svobody, avšak v kontextu okolností dané věci neměla jinou možnost. Žalobci nelegálně za pomoci převaděče (za úplatu) a v úkrytu překročili hranice České republiky, ačkoli jsou žadateli o mezinárodní ochranu v Chorvatsku. Připomněla, že se žalobci do Chorvatska vrátit nechtějí, neboť chtějí žít v Německu. Z jejich dosavadního jednání tak byl podle žalované zcela zřejmý úmysl žalobců dostat se za každou cenu do Německa. Žalovaná tedy nezletilé žalobce ubytovala v zařízení pro zajištění cizinců společně s jejich zajištěnými dospělými zástupci, a to při dodržení zásady na zachování celistvosti rodiny. Sami žalobci s touto variantou souhlasili a vyslovili přání zůstat pohromadě. Žalovaná uvedla, že nemůže přebírat odpovědnost zákonných zástupců nezletilých žalobců a tolerovat jejich nezákonná jednání s odkazem na nejlepší zájem dítěte.
10. Podle žalované je Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová je speciálně uzpůsobeno tak, aby splňovalo podmínky pro umístění rodin a nezletilých cizinců bez doprovodu. Žalovaná proto již v napadených rozhodnutích vyhodnotila, že tato zařízení je vhodné pro umístění a ubytování nezletilých žalobců společně se zajištěnými dospělými žalobci.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

11. Žalovaná připomněla, že si opatřila Zprávu Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 16. 8. 2023 o azylovém systému Chorvatska. Tato zpráva podle žalované vychází ze stejného zdroje jako žalobci citované úryvky ze Zprávy ECRE/AIDA.
12. Podle žalované zneužili žalobci žádost o mezinárodní ochranu v Chorvatsku k pokračování v další nelegální (organizované) cestě do Německa, a to za vědomého porušování právních předpisů o vstupu a pobytu cizinců na území Evropské unie. Žalobci ostatně též uvedli, že v případě propuštění, resp. nezajištění v zařízení pro zajištění cizinců, budou vědomě nelegálně cestovat do Německa. Vzhledem k tomu žalovaná neuložila zvláštní opatření za účelem vycestování, neboť je u všech žalobců zcela zřejmé, že mají nadále v úmyslu neoprávněně vstoupit na území Německa. Již v napadených rozhodnutích žalovaná v případě žalobců odůvodnila nemožnost využití zvláštního opatření za účelem vycestování, jakož i existenci vážného nebezpečí jejich útěku.
13. Žalovaná navrhl, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

Posouzení věci soudem

14. Nejdříve se soud zabýval otázkou aktivní procesní legitimace nezletilých žalobců, neboť tito nebyli adresáty napadených rozhodnutí. Právo podat proti rozhodnutí žalobu přitom má ten, kdo tvrdí, že se napadené rozhodnutí negativně projevilo v jeho právní sféře [srov. § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)]. Judikatura správních soudů a Ústavního soudu obecně vychází z toho, že rozhodnutím o zajištění dospělého příbuzného (zákonného zástupce) dochází i k zásahu do právní sféry nezletilého cizince, je-li spolu s ním ubytován v zařízení pro zajištění cizinců. Nezletilí cizinci tak fakticky sdílí stejný režim jako jejich zákonní zástupci, čímž jsou sami zbaveni osobní svobody (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 10. 5. 2017, sp. zn. III. ÚS 3289/14, nebo např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2023, č. j. 2 Azs 275/2022-34, ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 316/2018-60, č. 3876/2019 Sb. NSS, či ze dne 17. 5. 2022, č. j. 7 Azs 324/2021-55). Žalobci c) až h) tedy byli aktivně legitimováni k podání dané žaloby.
15. Žaloba není důvodná.
16. Soud předesílá, že každý žalobce je povinen vylicít, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS). Totéž podle názoru zdejšího soudu platí i pro citaci judikatury, pokud žalobce nijak neupřesní, co konkrétně z toho kterého judikátu pro svůj případ dovozuje. Soud dále podotýká, že není možné, aby za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty, konkretizoval jeho obecná tvrzení či vybíral ze spisu ty skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu a přebíral by naopak funkci žalobcova advokáta (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 8. 2021, č. j. 10 Afs 171/2021-44).
17. V nyní řešené věci nedosahuje kvality žalobních bodů část žaloby, ve které žalobci bez upřesnění vztahu ke svému případu uvedli, že žalovaná v rozporu s § 52 správního řádu Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

neprovedla důkazy, které jsou potřebné pro zjištění stavu věci; že odůvodnění napadených rozhodnutí je nedostatečné stran úvah, jimiž se žalovaná řídila při hodnocení podkladů. Žalobce totiž neupřesnili, v čem konkrétně žalovaná pochybila a jak to zasáhlo do jejich práv. Totéž platí pro odkaz na § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, který žalovaná v dané věci ani nepoužila. Soud se proto danou argumentací nezabýval.

18. Následně se soud zabýval stěžejním argumentem žalobců upozorňujícím na to, že žalobci c) až h) jsou nezletilí, což žalovaná řádně nereflektovala, resp. nehodnotila nejlepší zájem dítěte, a to i s ohledem na možnost předání žalobců do Chorvatska.
19. Podle čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte musí být zájem dítěte předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány.
20. Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 10 Azs 316/2018-60 vyslovil, že zajištění dítěte „*není vyloučeno, je však podřízeno přísnějším podmínkám než zajištění zletilých cizinců. Právní předpisy v této souvislosti opakovaně zdůrazňují nejlepší zájem dítěte*“. Ani judikatura ESLP vykládající Úmluvu obecně nevylučuje zajištění nezletilých cizinců. Například v rozsudku ze dne 12. 7. 2016 ve věci *A. M. a ostatní proti Francii*, č. 24587/12, ESLP zdůraznil, že „*přítomnost dětí doprovázejících své rodiče v zařízení pro zajištění cizinců bude v souladu s čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy jen tehdy, pokud vnitrostátní orgány prokáží, že k tomuto krajnímu řešení přistoupily až poté, co s ohledem na konkrétní individuální okolnosti případu ověřily, že jiné opatření, které méně zasahuje do osobní svobody, není možné přijmout*“. V daném případě ESLP neshledal porušení čl. 5 Úmluvy (právo na svobodu a osobní bezpečnost), protože vnitrostátní orgány účinně zkoumaly, zda je zajištění rodiny skutečně nejzazším opatřením, které nelze nahradit jiným opatřením, jež by bylo méně omezující; zajištění proběhlo v souladu se zákonem a sledovalo legitimní cíl boje proti nelegální imigraci a kontroly vstupu a pobytu cizinců na území státu. Ohledně přiměřenosti zajištění ESLP zdůraznil, že při hledání rovnováhy mezi zajištěním ochrany veřejného zájmu a individuálních práv je nutné zohlednit též další mezinárodní smlouvy, zejména Úmluvu o právech dítěte. Státy proto musí sladit imigrační politiku s ochranou základních práv.
21. V zmíněném rozsudku Nejvyšší správní soud dále uvedl, že „*při rozhodování o zajištění musí vnitrostátní orgány přiblížit k nejlepšímu zájmu dítěte; tento princip musí být při jakémkoli rozhodování týkajícím se dětí rozhodujícím faktorem. Nejlepší zájem dítěte přitom vyžaduje, aby byla v největší možné míře zachována jednota rodiny a k zajištění bylo přistoupeno až k jako poslednímu možnému opatření poté, co byly prověřeny všechny jeho možné alternativy. V případech zajištění rodin s dětmi je třeba zkoumat, zda u stěžovatelů existuje zvláštní riziko útěku, které činí zajištění nezbytným, zda byly zvažovány alternativy k zajištění a zda příslušné orgány vyvinuly veškeré úsilí k urychlené realizaci vyhoštění, které by zkrátilo dobu zajištění na minimum*“.
22. ESLP ve výše citovaném rozsudku ze dne 12. 7. 2016 ve věci *A. M. a ostatní proti Francii* dovodil porušení čl. 3 Úmluvy (zákaz nelidského či ponižujícího zacházení), ovšem s ohledem na charakter zařízení, kde se děti nacházely. Nejvyšší správní soud k tomu v rozsudku č. j. 10 Azs 316/2018-60 podotkl, že „*v této věci řešil ESLP umístění dětí ve věku 4 měsíců a 2,5 roku do zařízení pro zajištění cizinců spolu s jejich matkou. ESLP připomněl, že v minulosti opakovaně shledal porušení čl. 3 Úmluvy ve vztahu k zajištění dětí doprovázejících své rodiče (Kanagaratnam a ostatní proti Belgii, č. 15297/09, rozsudek ze dne 13. 12. 2011; Muskhadzhiyeva a ostatní proti Belgii, č. 41442/07, rozsudek ze dne 19. 1. 2010; a Popov proti Francii, č. 39472/07 a 39474/07, rozsudek ze dne 19. 1. 2012) z důvodu společného působení tří*

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

faktorů: „nízkého věku dětí, délky zajištění a neuzpůsobeného typu zařízení“. Dále ESLP uvedl, že z článku 3 Úmluvy pro státy vyplývá povinnost poskytnout dětem ochranu přijetím adekvátních opatření. Navíc je třeba mít na paměti extrémní zranitelnost dětí, která převáží nad jejich právním postavením osob, které vstoupily na území státu nelegálně. Směrnice Evropské unie ostatně též děti řadí mezi zranitelné skupiny osob, které vyžadují zvláštní pozornost ze strany příslušných orgánů. [...] Porušení povinností ze strany členských států Rady Evropy se zpravidla dělo ve vztahu k velmi malým dětem. Zajištění dětí však ani tady neporušuje čl. 3 Úmluvy automaticky, jak se snad domnívají stěžovatelé, ale vždy se zřetelem na konkrétní okolnosti případu (srov. k tomu nedávno též např. *S. F. a ostatní proti Bulharsku*, č. 8138/16, rozsudek ze 7. 12. 2017). Např. v případě *Muskhadzhiyeva a ostatní proti Belgii* bylo stěžovatelům sedm měsíců, tři a půl roku, pět let a sedm let; zadržení byli po dobu jednoho měsíce. ESLP vzal v potaz jejich věk, délku zadržení, skutečnost, že detenční zařízení nebylo vhodné pro děti, a též lékařskou zprávu, že děti měly v důsledku pobytu v detenčním centru závažné psychologické problémy. Právě tyto okolnosti odůvodnily porušení čl. 3 Úmluvy. Stěžovatelé ve věci *Kanagaratnam a ostatní proti Belgii* byli naproti tomu podstatně starší: bylo jim třináct, jedenáct a osm let, a doba detence byla čtyři měsíce. ESLP zde vzal v potaz vyšší věk dětí, jakož i to, že zde nebyl žádný důkaz o stresu či jiné psychické újmě v zajišťovacím centru. Přesto ESLP dovedl porušení čl. 3, a to s ohledem na (a) nevhodnost detenčního centra pro děti, (b) děti byly zcela odděleny od otce, který byl zatčen na *Srí Lance*, (c) jejich matka, která s nimi byla zajištěna v centru, nebyla s to o děti náležitě pečovat, (d) délku detence. Instruktážní rovněž je, jak ESLP shrnul svou judikaturu proti Francii z roku 2016 – *R. M. a další proti Francii* (č. 33201/11, rozsudek ze dne 12. 7. 2016), *A. B. a další proti Francii* (č. 11593/12, rozsudek ze dne 12. 7. 2016), shora cit. *A. M. a ostatní proti Francii*, *R. K. a další proti Francii* (č. 68264/14, 12. 7. 2016) a *R. C. a V.C. proti Francii* (č. 76491/14, rozsudek ze dne 12. 7. 2016). V této pětici rozsudků proti Francii řešil ESLP stížnosti dětí mezi čtyřmi měsíci a čtyřmi roky, které byly zajištěny na dobu mezi sedmi a osmnácti dny. ESLP v těchto věcech upozornil na individuální okolnosti každého případu. Jedno zařízení bylo umístěno hned vedle přistávací dráhy letiště, takže byli stěžovatelé vystaveni vysokému hluku; v jiném zařízení nebyli děti dostatečně odděleni od části zařízení pro dospělé, byli vystaveni celodenním hlasitým hlášením z reproduktorů atd. (viz shrnutí ve věci *S. F. a další proti Bulharsku*, č. 8138/16, rozsudek ze dne 7. 12. 2017). Rozsudek ve věci *S. F. a další proti Bulharsku* se týkal zajištění v době vrcholící evropské migrační krize v roce 2015, šlo o zajištění pěti občanů Iráku, manželů a jejich tří synů, šestnáct let, jedenáct let a jeden a půl roku. ESLP jako porušení čl. 3 Úmluvy dovedl zajištění v detenčním centru ve Vidinu, kde po příjezdu byli stěžovatelé prohlédáni a následně zbaveni všech svých osobních věcí včetně plen, dětské lahve a mléka pro jejich roční dítě. Po umístění do cely nedostali žádné jídlo ani pití a nebylo jim dovoleno jít na toaletu. Protože v cele nebyla ani žádná nádoba, museli konat potřebu na podlahu. Podmínky panující v zajišťovacím zařízení byly celkově velmi špatné a nelze je považovat za vyhovující ani pro krátký pobyt pro děti ve věku rok a půl, jedenáct let a šestnáct let. ESLP rovněž zdůraznil, že ani masivní příliv migrantů nemůže stát zbavit povinnosti zajistit migrantům podmínky respektující jejich lidskou důstojnost. Situace extrémní složitosti, v níž se vnitrostátní orgány v těchto případech nacházejí, je jedním z faktorů, které je nutné zohlednit při posouzení, zda podmínky zajištění porušily článek 3 Úmluvy“.

23. Z této judikatury vychází ve své praxi též Ústavní soud. Podle něj na „zajištění dětí v imigračním kontextu jsou kladeny ještě přísnější požadavky s ohledem na vůdčí princip nejlepšího zájmu dítěte podle čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. Ta nad rámec výše řečeného požaduje, aby ke zbavení osobní svobody bylo přistoupeno jako ke krajnímu opatření na nejkratší nutnou dobu. Přítomnost dětí doprovázejících své rodiče v zařízení pro zajištění cizinců bude v souladu s čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy jen tehdy, pokud vnitrostátní orgány prokáží, že k tomuto krajnímu řešení

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

přistoupily až poté, co s ohledem na konkrétní individuální okolnosti případu ověřily, že jiné opatření, které méně zasahuje do osobní svobody, není možné přijmout“ [srov. nález Ústavního soudu ze dne 10. 5. 2017, sp. zn. III. ÚS 3289/14 (N 72/85 SbNU 277)].

24. Zdejší soud pak ze shora citovaných závěrů plynoucích z judikatury ESLP, Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu vycházel při hodnocení nyní řešené věci.
25. Soud připomíná, že podmínky pro zajištění cizince za účelem jeho předání do jiného členského státu Evropské unie (zde Řecko) upravuje § 129 zákona o pobytu cizinců.
26. Podle jeho odstavce 1 platí, že *nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování, policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo použitelného právního předpisu Evropské unie; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i provázeného cizince v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky*.
27. Z odstavce 3 věty první téhož ustanovení plyne, že *nelze-li předání cizince nebo dokončení jeho průvozu uskutečnit ve lhůtě do 48 hodin, a jde-li o průvoz leteckou cestou podle § 152 ve lhůtě do 72 hodin, policie v řízení o zajištění cizince za účelem jeho předání nebo průvozu vydá rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení*.
28. Podle § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců *policie rozhodne o zajištění cizince za účelem jeho předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, pouze pokud existuje vážné nebezpečí útěku. Za vážné nebezpečí útěku se zejména považuje, pokud cizinec pobýval na území neoprávněně, vyhnul se již dříve předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, nebo se pokusil o útěk anebo vyjádřil úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. Za vážné nebezpečí útěku se dále považuje, pokud cizinec, který bude předán do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie přímo nesousedícího s Českou republikou, nemůže oprávněně samostatně do tohoto státu cestovat a nemůže uvést adresu místa pobytu na území*.
29. Z odstavce 7 věty první daného ustanovení vyplývá, že *policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy předání nebo průvozu cizince*.
30. Soud zdůrazňuje, že žalovaná formálně zajistila pouze zletilé žalobce a) a b), zatímco nezletilí žalobci s nimi jako se svými zákonnými zástupci byli v zařízení „ubytování“. Přesto lze konstatovat, že jakkoli napadenými rozhodnutími žalované byli výslovně zajištěni pouze zletilí žalobci, stejné účinky měla tato rozhodnutí i na nezletilé žalobce, neboť v jejich důsledku byli umístěni do zařízení pro zajištění cizinců spolu se svými zletilými zákonnými zástupci. Nezletilí žalobci tak za vyvstálé situace *de facto* sdíleli stejný režim jako jejich zákonní zástupci (srov. již zmíněné rozsudky ESLP ve věcech *A. B. a další proti Francii*, *R. K. a další proti Francii* nebo nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 3289/14).
31. Žalobci právě na tomto základě namítali protiústavnost svého zajištění, neboť to bylo podle jejich názoru v rozporu s nejlepším zájmem dítěte [tj. nezletilých žalobců c) až h)]. Jak přitom plyne z výše citované judikatury, zajištění dítěte není vyloučeno, je však podřízeno přísnějším podmínkám než zajištění zletilých cizinců. Právní předpisy totiž v této souvislosti opakovaně zdůrazňují nejlepší zájem dítěte. Ústavní soud pak s odvoláním na judikaturu ESLP ve svém nálezu sp. zn. III. ÚS 3289/14 uvedl, že *„aby bylo vůbec možné se zabývat špatným zacházením ve smyslu čl. 3 Úmluvy, musí napadené zacházení překročit minimální*

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

úroveň závažnosti. Její posouzení je relativní a závisí na všech okolnostech případu, jako je délka zacházení, jeho fyzické a psychické dopady na oběti, a v některých případech také na pohlaví, věk či zdravotní stav oběti. Se zbavením osobní svobody je nevyhnutelně spojena jistá míra utrpení či ponížení, stát proto musí zajistit, aby podmínky zbavení osobní svobody respektovaly lidskou důstojnost a aby osoby zbavené svobody nebyly vystaveny tísní nebo strádání o intenzitě přesahující nevyhnutelný stupeň utrpení, který je s detencí spojen a je jí vlastní“. S ohledem na rozhodovací praxi ESLP je poté při rozhodování o detenci dětí třeba zvážit působení tří faktorů, a to nízkého věku dětí, délky zajištění a neuzpůsobeného typu zařízení.

32. V nyní řešené věci však žalobci v žalobě neuvedli žádné konkrétní okolnosti, proč by jejich zajištění, zejména s ohledem na nezletilé žalobce, bylo ve smyslu výše uvedených judikturních závěrů protiprávní, když za daných okolností toliko *a priori* vyloučili možnost vydání napadených rozhodnutí. Žalobci tedy ve své značně obecné argumentaci neupozornili na žádné negativní průvodní okolnosti jejich zajištění, resp. nespecifikovali jakékoli negativní dopady na nezletilé žalobce, ani nepopsali konkrétní důvody, proč by Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová bylo nevhodné pro nezletilé osoby.
33. Soud v tomto ohledu podotýká, že z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová je zařízení i pro pobyt zranitelných osob, resp. je vhodné též z hlediska ochrany nejlepšího zájmu dítěte, neboť je dostatečně vybaveno pro zajištění cizinců a pobyt nezletilých dětí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 10 Azs 316/2018-60, nebo ze dne 4. 4. 2019, č. j. 9 Azs 167/2018-72, ze dne 13. 11. 2019, č. j. 6 Azs 170/2019-50, č. 3982/2020 Sb. NSS, nebo ze dne 27. 8. 2020, č. j. 4 Azs 461/2019-49). Z těchto rozsudků je přitom zřejmé, že je v tomto konkrétním zařízení dostupná lékařská péče, že je v něm pro nezletilé připraveno zázemí, působí tam řada profesionálně vyškolených a vzdělaných sociálních pracovníků, kteří mají zkušenosti s prací s nezletilými, pomáhají jim překonávat traumata, podporují schopnost adaptace na nové prostředí, jejich rozvoj a integraci. Vychovatelé směřují své činnosti také k všestrannému rozvoji dětí, přičemž je vše přizpůsobeno věku dítěte a důraz je kladen na bezpečí klientů za současného zajištění péče psychologa.
34. Ostatně i žalovaná v napadených rozhodnutích (na stranách 9) obsáhle popsala a zhodnotila podmínky panující v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová. Uvedla, že se jedná o zařízení primárně určené pro rodiny s dětmi. Současně zmínila, že jsou v tomto zařízení pro ubytování rodin s dětmi k dispozici samostatné pokoje ve zcela novém objektu. K dispozici je i adekvátní vybavení a zařízení podle věku dětí (např. dětská postýlka, přebalovací pult, vanička, hygienické prostředky a strava dle věku dítěte). Lékařská péče je dostupná rovněž pro dospělé i děti, a to s odpovídajícím vybavením a lékařským personálem. Zajištěna je v tomto zařízení též školní docházka a volnočasové aktivity (např. dětské centrum, hřiště, hračky a herní prvky). Uvedené zařízení tak žalovaná vyhodnotila jako nejlepší řešení, jak nezpřetrhat vazby žalobců jako rodinných příslušníků.
35. Soud má tedy za to, že žalovaná mimo jakoukoli pochybnost zohlednila při umístění žalobců do Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová i skutečnost, že jsou žalobci c) až h) nezletilí. Vzala přitom v potaz jejich nejlepší zájem spočívající v tom, aby zůstali se svými zákonnými zástupci a neopomněla se odpovídajícím způsobem vypořádat ani s otázkou způsobilosti daného zařízení pro pobyt dětí. Žalobci tudíž od sebe nebyli odděleni a žalovaná jim umožnila pobývat společně v zařízení určeném pro rodiny s dětmi, tj. v zařízení nepochybně vyšší kvality oproti běžným zařízením pro zajištění cizinců. Žalovaná tak vyhověla i požadavkům na nejlepší zájem dítěte plynoucím z Úmluvy o právech dítěte, neboť napadenými rozhodnutími zachovala rodinné vztahy žalobců umístěním celé rodiny do Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

téhož zařízení. Jak už také bylo výše uvedeno, žalovaná současně zohlednila i to, jaké služby jsou z hlediska péče o dítě, jeho ochrany a práva na dosažení nejlepší zdravotní péče pro žalobce v zařízení poskytovány a jaké možnosti v tomto zařízení budou mít.

36. K samotné délce zajištění soud dodává, že tato byla v případě žalobců stanovena na dobu 30 dnů od okamžiku omezení jejich osobní svobody. Žalovaná při stanovení délky zajištění úvodem popsala skutečnosti týkající se neoprávněného vstupu a pobytu žalobců na území České republiky a jejich žádosti o mezinárodní ochranu v Chorvatsku. Poté v rámci stanovení doby trvání zajištění zohlednila předpokládanou délku průběhu dublinského řízení v dané věci, a to s přihlédnutím ke složitosti přípravy předání žalobců do Chorvatska. Konstatovala přitom, že je realizace jejich předání na základě zjištěných okolností reálná v rámci stanovené doby. Žalovaná současně uvedla, že byla doba trvání zajištění stanovena tak, aby zajištění trvalo co nejkratší dobu, přičemž v tomto ohledu upozornila na to, že v první fázi procesu přemístění lze v souladu s čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III stanovit dobu trvání zajištění maximálně na jeden měsíc, a to s odkazem na závěr vyslovený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2015, č. j. 7 Azs 11/2015-32, podle kterého *„nepodal-li správní orgán dosud žádost o převzetí nebo přijetí zpět, nesmí přicházet v úvahu možnost, že by byl cizinec na základě rozhodnutí o zajištění zadržován přes marné uplynutí jednoměsíční lhůty pro podání žádosti o převzetí nebo přijetí zpět“*.
37. V nyní řešené věci žalovaná zjistila, že žalobci a) a b) požádali o mezinárodní ochranu dne 17. 9. 2024 v Chorvatsku (viz lustrace v systému EURODAC) a následně byli dne 19. 9. 2024 zadrženi v České republice. O jejich zajištění žalovaná rozhodla ve fázi před podáním žádosti o jejich přijetí zpět do Chorvatska. V této fázi tedy žalovaná mohla stanovit dobu trvání zajištění v souladu s čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III nejvýše na jeden měsíc, neboť ještě nebyla podána shora uvedená žádost o jejich přijetí (srov. již zmíněné rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 7 Azs 11/2015-32, č. j. 9 Azs 167/2018-72, nebo ze dne 22. 12. 2015, č. j. 4 Azs 234/2015-36, ze dne 30. 8. 2017, č. j. 2 Azs 156/2017-29, ze dne 27. 5. 2019, č. j. 8 Azs 244/2017-64, ze dne 18. 6. 2019, č. j. 8 Azs 112/2018-83, nebo ze dne 9. 10. 2019, č. j. 7 Azs 108/2019-35). Žalovaná přitom v této fázi nemohla předjímat, kdy, popř. zda vůbec, jí bude doručen souhlas Chorvatska s přijetím žalobců zpět. Uvedenou maximální zákonnou dobu tak žalovaná seznatelně respektovala a současně vysvětlila, proč bylo třeba volit právě tuto lhůtu.
38. Zároveň soud znovu konstatuje, že ačkoli byli napadenými rozhodnutími výslovně zajištěni pouze zletilí žalobci, stejné účinky mělo toto rozhodnutí i na nezletilé žalobce. K tomu je pak nutno uvést, že žalovaná ve věci zjevně zohlednila skutečnost, že napadeným rozhodnutím budou nezletilí žalobci fakticky umístěni do stejného režimu jako zletilí žalobci, tedy do Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová, což posuzovala právě v kontextu čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. V této části žalovaná shledala, že žalobci budou v uvedeném zařízení umístěni společně, přičemž Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová je k tomuto účelu uzpůsobeno. Je zde zcela nový objekt pro rodiny s dětmi s dostupným vybavením pro péči o děti všech věkových kategorií i pro trávení volného času pro rodiny. K dispozici jsou zde samostatné pokoje vybudované pro potřeby rodin, je dostupná lékařská péče pro dospělé i děti, je zajišťována i školní docházka a volnočasové aktivity (srov. strany 9 napadených rozhodnutí). Podle soudu proto není důvodná námitka žalobců, že se žalovaná nezabývala dopadem napadených rozhodnutí zejména ve vztahu k nezletilým žalobcům.
39. Soud poté neshledal důvodnou ani námitku, že se žalovaná dostatečně nezabývala samotnou délkou zajištění s vazbou na nezletilé žalobce. Jak již bylo popsáno výše, ESLP ve své

rozhodovací praxi při hodnocení zajištění nezletilých posuzoval současně tři rozhodující faktory: věk dětí, způsobilost místa pro pobyt dětí a délku zajištění.

40. V nyní řešené věci nicméně soud porušení výše uvedených požadavků nezjistil. Žalovaná náležitě hodnotila způsobilost místa zajištění pro pobyt dětí (rodiny žalobců) a soud v tomto neshledal pochybení. V této souvislosti pak bylo třeba posoudit i délku zajištění, přičemž žalovaná nepochybně přihlédla ke skutečnosti, že fakticky jsou spolu se zletilými žalobci zajišťováni i nezletilí žalobci. Žalovaná současně vycházela i z faktu, že žalobci nedisponovali cestovními doklady a platným oprávněním k pobytu na území. Zvážila i konkrétní kroky v rámci dublinského řízení, které bude nutno učinit k realizaci předání žalobců do Chorvatska. Doba zajištění stanovila žalovaná na 30 dnů od okamžiku omezení osobní svobody žalobců, ve které musí Česká republika podat žádost o přijetí žalobců zpět Chorvatska. Nelze tak souhlasit s tím, že by žalovaná při stanovení délky zajištění situaci nezletilých žalobců nezohlednila.
41. V návaznosti na vše shora uvedené soud v nyní řešené věci nepovažoval z hlediska ochrany nejlepšího zájmu dítěte stanovenou dobu zajištění 30 dnů za nepřiměřenou. V napadených rozhodnutích totiž byla práva žalobců dostatečně šetřena, a to z hlediska vhodnosti místa zajištění, jejich společného umístění, o což ostatně žalobci a) a b) také výslovně žádali, a možnosti vedení společného rodinného života. Nadto soud v tomto ohledu doplňuje, že zajistit hromadný převoz takovéto skupiny osob do cizího státu může být značně komplikovanější, než je tomu v případě jednotlivců. Soud, stejně jako žalovaná, si přitom byl vědom zranitelnosti nezletilých žalobců, avšak z provedených pohovorů jejich zákonných zástupců nevyplynulo, že by tito měli jakékoli (specifické) problémy či potřeby, nebylo z nich zřejmé ani nic jiného, proč by dané zajištění mohlo mít na nezletilé žalobce závažnější negativní dopady. Podle soudu pak zůstává zásadní okolností to, že v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová je umístěna celá rodina žalobců a prostředí zařízení je uzpůsobeno pro pobyt nezletilých. Doba zajištění tedy v kontextu nyní řešené věci podle názoru soudu odpovídá požadavku na to, že musí být vždy co nejkratší, odpovídat efektivní práci žalované s transferem zajištěných, věku dětí a jejich individuální situaci.
42. Žalovaná také v rámci napadených rozhodnutí zvážila varianty zvláštních opatření za účelem vycestování cizinců z území a přistoupila k danému zajištění jako k poslední možnosti poté, co se jakákoli jiná možnost ukázala pro tento případ nepoužitelná. Žalobci ostatně v žalobě ani netvrdili, že v jejich případě přicházela do úvahy některá z alternativ k zajištění stanovených zákonem o pobytu cizinců, jako je finanční záruka či jiné povinnosti cizinců (srov. § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců). Namísto toho v žalobě značně povšechně tvrdili, že s ohledem na nejlepší zájem nezletilých žalobců se žalovaná měla zabývat umístěním do pobytového střediska jako alternativy k zajištění.
43. Umístění žalobců do pobytového střediska pro žadatele o mezinárodní ochranu nicméně za daných okolností nebylo relevantní alternativou k umístění do Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová, ostatně žádný z nich nebyl na území České republiky žadatelem o mezinárodní ochranu. Nutno též upozornit na fakt, že zákon o pobytu cizinců s takovou alternativou výslovně nepočítá, a žalovaná tak nemá kompetenci k umístění cizince do jiného zařízení než do zařízení pro zajištění cizinců. Jelikož tedy nešlo o alternativu, nemusela se touto otázkou ani žalovaná v napadených rozhodnutích zvláště zabývat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2020, č. j. 9 Azs 156/2019-68; ústavní stížnost proti tomuto rozsudku Ústavní soud usnesením ze dne 22. 6. 2021, sp. zn. IV. ÚS 1721/20, odmítl). Žalovaná přitom ve svém rozhodnutí jasně vysvětlila, proč vyhodnotila

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová jako vhodné pro nezletilé žalobce z hlediska ochrany nejlepšího zájmu dítěte.

44. Soud souhlasí se žalovanou v tom, že v případě žalobců uložení žádného ze zvláštních opatření nepřipadalo v úvahu, přičemž při uložení některého z těchto zvláštních opatření by naopak s největší pravděpodobností došlo ke zmaření realizace předání žalobců do Chorvatska. Žalovaná správně upozornila na to, že žalobci nedisponovali cestovními doklady, neměli v České republice žádné (relevantní) vazby, nerespektovali povinnost setrvat na území Chorvatska do skončení jejich azylového řízení, a namísto toho svévolně vycestovali (navíc za využití služeb převaděčů) s úmyslem dostat se do Německa. Připomněla také fakt, že žalobci výslovně uvedli, že cílem jejich cesty je Německo, a v případě propuštění ze zajištění budou pokračovat do této cílové země, ačkoli nejsou držiteli platných cestovních dokladů ani oprávnění k pobytu. Za těchto okolností se soud ztotožnil s hodnocením žalované, že ve věci nebylo možno uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování žalobců z území. Byly totiž splněny podmínky § 123b odst. 5 zákona o pobytu cizinců (úmysl neoprávněně vstoupit na území jiného státu), který uložení zvláštních opatření vylučuje. Obecnou žalobní argumentaci týkající se možnosti uložení zvláštních opatření za účelem vycestování proto soud nepovažoval za opodstatněnou.
45. K námitce, že se žalovaná nezabývala možností realizace transferu nezletilých žalobců a dostatečně nehodnotila azylový systém Chorvatska v kontextu situace rodin s dětmi, soud předně poukazuje na obsah podání vysvětlení zletilých žalobců, kteří uvedli, že jim na území Chorvatska nic nehrozí, ale nechtějí se tam vrátit, neboť je jejich cílem pouze Německo. Žádné relevantní negativní zkušenosti s azylovým řízením v Chorvatsku tudíž nesdělili, ani nezmiňovali žádné systémové nedostatky azylového řízení v Chorvatsku.
46. Soud pak v této souvislosti odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, který se opakovaně vyjádřil k míře, v jaké se žalovaná musí zabývat otázkou systémových nedostatků azylového řízení ve státě, do kterého má být cizinec předán. Stěžejním je přitom rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2018, č. j. 4 Azs 73/2017-29, č. 3773/2018 Sb. NSS. Podle tohoto rozsudku *„rozhoduje-li správní orgán o zajištění cizince za účelem jeho předání do jiného členského státu, je povinen i přes poměrně krátkou dobu (žalovaná o případném zajištění cizince musí rozhodnout do 48 hodin od prvotního omezení na svobodu) se s ohledem na naplnění účelu zajištění a možnou dobu trvání omezení osobní svobody zabývat z úřední povinnosti otázkou faktické a právní uskutečnitelnosti takového předání, tj. i otázkou případných systémových nedostatků azylového řízení ve státě, do kterého má být cizinec předán. Právě uvedené nicméně nelze chápat tak, že by správní orgány musely v každém jednotlivém rozhodnutí o zajištění podle § 129 zákona o pobytu cizinců výslovně zdůvodňovat, zda ve státě (státech), kam má být cizinec předán, k těmto nedostatkům v rámci azylového řízení dochází či nedochází. Pokud účastník řízení systémové nedostatky v řízení o zajištění nenamítal a správní orgán poté, co se touto otázkou zabýval, dospěl k závěru, že k takovým nedostatkům ve státě předání nedochází, případně o nich nepanují ani důvodné pochybnosti, není nutné, aby své úvahy na dané téma v odůvodnění rozhodnutí výslovně uváděl“*. Rozšířený senát rovněž připomněl, že evropský azylový systém je vystavěn na zásadě vzájemné důvěry a vyvratitelné domněnce, že každý členský stát je bezpečnou zemí a dodržuje základní unijní práva (srov. rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 21. 12. 2011, C-411/10 a C-493/10). S ohledem na tuto zásadu má žalovaná povinnost otázku systémových nedostatků výslovně v rozhodnutí o zajištění vypořádat i bez námítky pouze tehdy, dospěje-li sama k závěru, že takové nedostatky ve státě, kam má být cizinec následně předán existují, případně jsou-li o jejich

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

existenci důvodné pochybnosti (srov. např. i rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2019, č. j. 1 Azs 226/2019-26, nebo ze dne 28. 11. 2019, č. j. 7 Azs 150/2019-19).

47. Stručně lze tedy podmínky vyslovené rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu, za jejichž naplnění se žalovaná nemusí v rozhodnutí o zajištění výslovně otázkou existence systémových nedostatků zabývat, shrnout následovně: a) neuplatnění námitky systémových nedostatků v řízení před žalovanou, b) žalovaná poté, co se touto otázkou zabývala, dospěla k závěru, že k systémovým nedostatkům v příslušném členském státu nedochází, a c) o neexistenci takových nedostatků nejsou důvodné pochybnosti.
48. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu je tak žalovaná povinna zhodnotit zejména skutečnosti, které jsou jí známy z úřední činnosti či vyplývají z rozhodovací praxe soudů, skutečnosti obecně známé a případné okolnosti konkrétně zmíněné zajišťovanými cizinci. Z těchto hledisek je nezbytné vždy učinit úvahu, zda není předání do konkrétního členského státu vzhledem ke stavu jeho azylového systému a priori vyloučené. Teprve v následném řízení o předání se zevrubně ověří, zda je předání cizince do jiného členského státu skutečně realizovatelné (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2017, č. j. 4 Azs 31/2017-54, ze dne 11. 9. 2018, č. j. 4 Azs 141/2018-21, a ze dne 10. 7. 2020, č. j. 5 Azs 307/2019-22). V rozsudku č. j. 4 Azs 141/2018-21 Nejvyšší správní soud uvedl, že „*při výkladu čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení je nutné respektovat zásadu vzájemné důvěry, která vychází z práva EU. [...] Společný evropský azylový systém byl koncipován na předpokladu, že všechny státy, které se na něm podílejí, dodržují základní práva, a že si členské státy mohou v tomto ohledu vzájemně důvěřovat. Pouze závažná porušení ze strany příslušného státu mohou vést k tomu, že členskému státu, ve kterém byla podána žádost o azyl, by bylo zabráněno v přemístění žadatele do prvně uvedeného státu. [...] Deklarace systémových nedostatků ve vztahu k určitému členskému státu Evropské unie může připadat v úvahu pouze tam, kde je z okolností nutně známých zjišťujícímu orgánu jednoznačné, že dotyčný cizinec nemůže být v souladu s cíli dublinského nařízení zajištěn za účelem předání do tohoto členského státu, protože takové předání by bylo v rozporu s lidsko-právními standardy sdílenými všemi členskými státy Evropské unie (viz rozsudek NSS ze dne 16. 5. 2017, č. j. 1 Azs 96/2017-87)*“.
49. Zdejší soud poté v nyní řešené věci konstatuje, že z rozhodovací praxe správních soudů, z úřední činnosti, ani z obecně dostupných informací nevyplývají žádné poznatky o tom, že by v Chorvatsku docházelo k systémovým nedostatkům či alespoň relevantním pochybnostem o fungování azylového řízení ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. S ohledem na zjištěné okolnosti nelze ani dovodit, že by žalobcům předáním do tohoto státu Evropské unie hrozilo nelidské či ponižující zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie nebo že by žádosti o mezinárodní ochranu byly v tomto státě posuzovány v rozporu se zásadami azylového práva. Chorvatsko patří mezi demokratické země s fungujícím právním systémem, dodržuje odpovídající standard ochrany lidských práv a je obecně považováno za bezpečnou zemi. Jak přitom mj. s výslovným odkazem na informace Ministerstva vnitra o azylovém systému Chorvatska ze dne 16. 8. 2023 (viz obsah spisové dokumentace) uvedla v napadených rozhodnutích již žalovaná, jedná se o stát Evropské unie, který dodržuje lidská práva a je schopen jejich dodržování zajistit, přičemž také umožňuje činnost nezávislým subjektům právě na tato práva dohlížet. Česká republika standardně zahajuje a vede dublinská řízení o předání žadatelů o mezinárodní ochranu podanou v Chorvatsku, a tato předání také realizuje. Žalovaná tak neshledala důvody, na základě kterých by se mohla alespoň domnívat, že v případě Chorvatska dochází k systematickým nedostatkům v azylovém řízení. Ani podmínky žadatelů o mezinárodní ochranu v Chorvatsku nebylo možno považovat za rozporné s čl. 4 Listiny základních práv

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Evropské unie. Na úrovni Evropské unie ani ze strany ESLP pak podle žalované nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí, které by aktuálně deklarovalo systematické nedostatky ve věci mezinárodní ochrany či přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu v Chorvatsku. Stejně tak ani Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydal žádné stanovisko o tom, aby se státy Evropské unie zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do Chorvatska. Na základě zohlednění všech těchto skutečností žalovaná v napadených rozhodnutích srozumitelně uzavřela, že předání žalobců – tj. i nezletilých žalobců c) až h) – je reálné, a to v rámci stanovené doby zajištění. Ostatně i sami žalobci v rámci jejich v žalobě uvedeného značně zobecňujícího statistického výpočtu nevyloučili možnost, že by v nyní řešené věci byla realizace účelu zajištění naprosto vyloučena.

50. Podle názoru soudu se tak žalovaná otázkou možné existence systémových nedostatků v Chorvatsku, resp. možností realizace transferu žalobců do tohoto státu, v napadených rozhodnutích zabývala zcela přezkoumatelně a způsobem odpovídajícím výše popsaným judikатурním požadavkům (s odkazem na čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III). V rámci daného hodnocení též žalovaná nepochybně zohlednila (reflektovala) fakt, že se ve věci žalobců jednalo o rodinu s dětmi.
51. Na tomto závěru pak nic nemění odkaz žalobců na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 2. 2021, č. j. 5 Azs 166/2020-54, neboť v něm byla řešena situace, kdy žalovaná ve svém hodnocení „*zcela ignorovala*“ skutečnost, že byl stěžovatel b) v době zajištění nezletilý. V tom se tudíž žalobci poukazovaný případ významně odlišuje od nyní řešené věci, ve které – jak už bylo dříve popsáno – žalovaná seznatelně vycházela z toho, že žalobci c) až h) jsou nezletilí. Žalovaná dále v napadených rozhodnutích s odkazem na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 11. 3. 2015, č. j. 33 Az 2/2015-31, srozumitelně a jasně uvedla, že snížený komfort z důvodu přetíženosti přijímacích a pobytových středisek nelze charakterizovat jako riziko ponižujícího či nelidského zacházení. Vycházejí z okolností nyní řešené věci soud dané hodnocení žalované považoval za odpovídající a plně přezkoumatelné.
52. Důvodným soud neshledal ani naprosto obecný poukaz žalobců na to, že je v případě Chorvatska silně narušen princip vzájemné důvěry vzhledem k dlouhodobé politice zatlačování. Žalobcům v Chorvatsku zjevně bylo umožněno podat žádost o mezinárodní ochranu (tj. nebyli zatlačeni za hranice tohoto státu) a azylové řízení v jejich věci probíhalo (viz lustrace v systému EURODAC). Ani tato žalobní tvrzení proto soud neshledal důvodnými.
53. Za zcela mimoběžnou soud v daném kontextu považoval povšechnou poznámku žalobců stran důvodů, které žalobce vedly k opuštění jejich domovské země. Jednak soud v této souvislosti upozorňuje, že předmětem tohoto řízení je přezkum rozhodnutí, jímž byli žalobci a) a b) zajištěni za účelem jejich předání do Chorvatska, nikoli tedy do Turecka, a jednak z jejich výpovědi ani nevyplývalo, že by jim v domovském státě hrozilo jakékoli konkrétní bezprostřední nebezpečí.
54. K námitce, že mohlo být přistoupeno k uložení mírnějšího opatření v podobě povinnosti zdržovat se v některém z pobytových zařízení pro uprchlíky, soud ve shodě s žalovanou konstatuje, že ve věci nebylo pochyb o tom, že v případě žalobců a) a b) došlo k naplnění podmínky vážného nebezpečí útěku ve smyslu čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III a § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Žalobci svým dosavadním jednáním a nelegálním pohybem v schengenském prostoru vyvolali zcela reálnou obavu, že se bez zajištění před svým předáním nebudou na území České republiky zdržovat, ale odcestují do Německa. Jinak řečeno, soudu není vůbec jasné, jak by si vlastně žalobci v praxi uplatnění zvláštních opatření představovali,

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

a to za situace, kdy sami žalobci a) a b) jejich účinnost popřeli, když výslovně uvedli, že v případě propuštění ze zajištění chtějí pokračovat ve své cestě do Německa (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2020, č. j. 5 Azs 107/2020-46, nebo ze dne 6. 4. 2023, č. j. 3 Azs 422/2021-47).

55. Žalovaná se přitom možností uplatnění zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b zákona o pobytu cizinců v napadených rozhodnutích přezkoumatelně zabývala, jak už soud ostatně popsál výše. S ohledem na konstatované tak ve věci nepřicházelo v úvahu ani žalobci poukazované zvláštní opatření ve smyslu § 123b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců spočívající v uložení povinnosti zdržovat se v pobytovém středisku. Jak totiž zletilí žalobci a) a b) sami deklarovali, i kdyby tato povinnost byla žalobcům uložena, tito by ji nerespektovali a pokusili by se vycestovat do Německa (srov. opuštění přijímacího střediska v Chorvatsku). Zajištění žalobců a) a b) proto bylo jedinou možností, jak účinně zabránit zmaření případného předání žalobců do Chorvatska. Umístění žalobců do přijímacího střediska pro žadatele o mezinárodní ochranu nebylo v dané věci relevantní alternativou k umístění do zařízení pro zajištění cizinců, jak již soud vyložil výše, nadto žádný z nich nebyl na území České republiky žadatelem o mezinárodní ochranu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Azs 156/2019-68).
56. Z odůvodnění napadených rozhodnutí podle názoru soudu jednoznačně vyplývá, že se žalovaná individuální situací žalobců řádně zabývala a jejich případ posuzovala ve světle všech jimi tvrzených i zjištěných konkrétních okolností. Přehledně uvedla skutkové závěry, ke kterým dospěla, jakož i právní posouzení řešeného případu, a to ve všech relevantních aspektech. Zmínila též úvahy, kterými se řídila, přičemž soud napadená rozhodnutí vyhodnotil jako srozumitelná a splňující kritéria přezkoumatelnosti.
57. S ohledem na výše uvedené soud uzavírá, že neshledal namítaná porušení správního řádu, Listiny základních práv a svobod, Úmluvy o právech dítěte ani Úmluvy. Napadené rozhodnutí považuje soud za dostatečně odůvodněné (tudíž přezkoumatelné) i zákonné. Soud tedy v mezích žalobních bodů vyhodnotil žalobu jako zcela nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
58. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobci neměli ve věci úspěch a žalované žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly, ani jejich náhradu nepožadovala, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 21. října 2024

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.